

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/931

KARAR NO : 1981/716

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mustafa Yıldırım Türk

O L A Y : 1- İstanbul C. Savcılığı'nın 2.11.1977 günlü, esas 1977/535 sayılı iddianamesi ile, sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 25 Temmuz 1977 tarih, 66 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla hükümetin, parlamentonun ve adliyenin manevi şahsiyetinin, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası yapıldığı, halkın suç işlemeye tahrik edildiği ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.(3 kez), 173/son.(5 kez), 142/1-6., 155., 311. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

2- İstanbul C. Savcılığı'nın 7.11.1977 günlü, 1977/549 sayılı iddianamesi ile, sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 1.8.1977 günlü, 67 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla hükümetin manevi şahsiyetinin, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yapıldığı, komünizmin övüldüğü, halkın suç işlemeye tahrik edildiği ve kanunun cürüm saydığı fiilin övüldüğü ileri sürülerek sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159.(2 defa), 173/son.(4 defa), 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 155., 311., 312. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

3- İstanbul C. Savcılığı'nın, 21.10.1977 günlü, 1977/505 sayılı iddianemesiyle, İstanbul'da yayınlanan ve sorumlu yazı işleri müdürlüğü sanık tarafından yapılan Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 8.8.1977 günlü, 68 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yapıldığı, komünizmin övüldüğü, halkın suç işlemeye tahrik edildiği ileri sürülerek sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159., 173/son.(3 kez), 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 311.(2 kez) maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

4- İstanbul C. Savcılığı'nın 20.10.1977 günlü, 1977/500 esas sayılı iddianamesi ile, sorumlu yazı işleri müdürlüğünü sanığın yaptığı, İstanbul'da yayınlanan Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 15.8.1977 günlü, 69 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, hükümetin, emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin, TBMM'nin manevi şahsiyetinin ve cumhuriyetin tahkir ve tezyif edildiği, milli duyguları zayıflatıcı propaganda ve komünizm propagandası yapıldığı, komünizm ve kanunun cürüm saydığı fiilin övüldüğü, halkın suç işlemeye tahrik edildiği ileri

sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159.(3 kez)., 173/son.(6 kez), 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 311., 312. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, bu 4 dava dosyasını birleştirmiş ve 10.1.1979 gününde, esas 1977/474, karar 1979/3 sayı ile; sanığa atılı suçları sıkıyönetim mahkemesinin görevinde görerek, görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 17.12.1980 gününde, 1980/40 esas sayı ile; sanığa atılı suçların, sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışında işlendiği, görülmekte olan davalarla irtibatının bulunmadığı gerekçeleriyle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suçlar, İstanbul ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışındaki tarihlerde işlenmiştir.

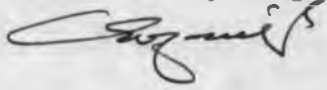
Sanığa atılı suçların bir bölümünün, cumhuriyete, vatan ve milletin bütünlüğüne, bölünmezliğine, yönelik olarak işlenmesi bakımından Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır. Suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiş olmasına karşın, daha önceki bir başvuru nedeniyle Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 25.5.1981 gününde çözüme bağlanan Ceza Bölümü'nün 1981/345-319 sayılı dava dosyasından, sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin aynı adı taşıyan Halkın Kurtuluşu fraksiyonunun yayın organı olduğu anlaşıldığından ve bu örgüt hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerine açılmış davaların bulunduğu bilindiğinden, umumi ve müşterek gaye içinde irtibatlı olan bu davanın da, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

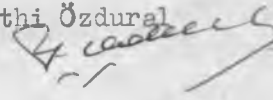
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

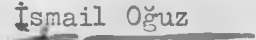
Üye

Fethi Özdural

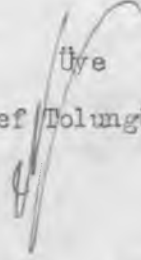
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

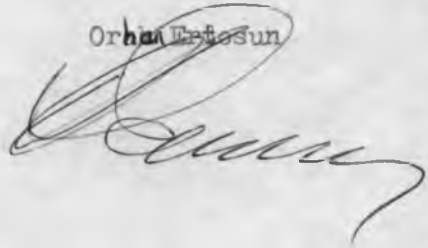
Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

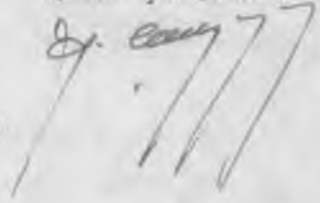
Üye

Orhan Erdem

Üye

Hasan Çelikkale

27.12.1981

t/g